

Jesusse
elloramat.

00200

836
uuu

1849.

Tarto linnas

Paakmanni kirjadega trükkitud.

667

N°. 836.

Jesuse elloramat,

luggejalaste valmistamiseks,

Wändra kirikoöppetaja
kirjutud.

Se ramat
maksab nenda pigitud 7 kopp. hõbberahha.

Tarto linnas.
Saakmanni kirjadega trükitud.
1848.

Nr. 2507.

Gegen den Druck dieser Schrift ist, nach vorläufiger Durchsicht von Seiten des Livländischen Evangelisch-Lutherischen Consistoriums nichts einzuwenden.

Riga, den 30. Octbr. 1848.

N. J. E. Samson, Präses.

Sekretär Fliedner.

Der Druck ist unter der Bedingung gestattet, daß nach Beendigung desselben die vorschriftmäßige Anzahl Exemplare an das Dorpatsche Censurcomitāt eingesandt werde.

Dorpat, d. 9. Novbr. 1848.

Censor Samson.

G e s k ö n n e .

Se ramatokenne olgo isseärralik-
kult luggejalaste walmistamis seks
kirjotud, enne kui nad luggema tulle-
wad õppetaja jure. Piiblisalmid seäl
sees õppigo nemmad pähhä, need ai-
tawad weel wanna innimest surmawode
peäl kui armoinglid surmasillast ülle-
astu paradisi aeda. Muud luggemised
wõtko nemmad nenda süddamesse, et
nad luggemisse aial woiwad õppetajale
omma sannadega üllekräkida. Easte
kolimaiades woib moistlik koolmeister
ka selle ramato järrele neid loetada.

Meie pool tulleswad luggejatüdrukud
kewwade kokko, ni pea kui keik wessi
on allanenud, ja Ma hakkab tahhedaks

sama, ja nored lehhed ennast näitawad pude külges. Puggėjapoisiid kutsutakse süggise, ni pea kui keik willi on leigatud, ja ilmad ei olle weel pahhaks läinud, ja lehhed seiswad alles pude külges.

Andko Summal, et monne mu koh-
tas peaks ka parrem kokkotullemisse aeg
ärrearwatama, kui tännapäwani on
sedda leida olnud: et nored hinged
keige kallima elloõnnistusse peäle kog-
guwad, siis kui keige pahham aastaaeg
kä. Sest tulleb laste ihhole kahjo,
agga surem hingele.

Egga sedda woi ka kita, kui mol-
lemad luggemissed, poiste ja tüttarlas-
tega petakse warssi teine teise järrel:
elloõlli lõppeb wimaks waimolikko eel-
käija lampis otsa, ei anna ennam nenda
selget walgust kui hakkatusses.

Kui enne lounat loetakse üks tund
ehk poolteist, ja õhto nisammoti, siis

woib sest jubba kül olla, et mitte kuulutajad ei wässi, egga kuuljad ei nõrku. Hommiko katekismusse selletamine, õhto Jesusse ellust, se tahhab ka hästi kokkosündida.

Lõppetusses sowing, et keik selle ramato luggejad peaksid maitsuma ja tundma ja ka üllestunnistama suust ja süddamest: „Issand, kuhho peame meie minnema, sinnul on iggawesse ello fannad.“ — Amen.

Luggejalaste hommikolaul,

(mis ka kirrikus altari ees woiks laulda)

felle wiisi järrel Tartoma nodiramatus Nr. 11. „kui koido walgel tuled,“ ja saksa keele: „In Morgenroth gekleidet“ aus Es dur: g. g. g. as. g. g. f. es. in Punschels Choralbuch Nr. 11. NB. litt. d.

I.

Pääw paistab, kaub warri
so koggodusse peält;

ja tallekeste karri
nüüd rõõmsast tõstab heält.

2.

Sa jaggad taewaroga
ja ellokarrikast,
ning ühendad meid Soga
täanna ja iggawest.

3.

So prudiks meie jäme
nüüd uskus allati:
fenni kui seäl Sind näme
kül taewas wimati.

4.

Oh mõtle nende peäle,
kes laugel seisawad:
kui kuulwad meie heäle,
siis ärdast nuttawad.

Joannesse sündimine.

(Lut. 1.)

Nelli tuhat aastat pärrast mailma lomist ellas üks preester Sakarias omma naese Elisabetiga waggaste ja jummalakart-
likult. Nad ollid jubba öige wannals läinud, ja et nad kül hea melega ommale lapsi ollid sowinud, agga Jummal ei annud neile sedda römp weel mitte.

Kui Sakaria ford olli firrifotenistust piddada, siis näitis ennast temmale seäl pühhas paikas ingel Raabriel, ja ütles temmale, et ta naesel peab laps sündima, ja selle nimmi olgo Joannes. Sakarias ei wötnud mitte warfi sedda uskuda, ja sai teletumaks; se anti temmale nuhtlusseks, et ta mitte ei usknud ingli jutto.

Rahwas otis tedda firrifus; wimaks ta tulli, ei sanud sanna suust rägitud; nad said arro, et ta on üht immelikko näggest mist näinud, läksid feik jälle koio.

Kui seätud aeg kätte tulli, tõi Elisabet omma poega kül walloga ilmale, agga römoga wöttis ta tedda kätte peäle, tännas ja kitis Jummalat.

Näddala pärrast tahtsid suggulasjed ja föbrad selle lapsese temma isä nimme panna, agga emma ei lubbanud, ütles : temma nimmi peab Joannes ollema.

Süis wöttis Sefarias ühhe lauakesse, ja kirjotas seäna peäle : Joannes on temma nimmi, ja seddamaid peäsis temma keel suus jälle lahti, hakkas römoga kiitma : Sinna lapsese pead Jummal Poiale teed walmitama rahwa süddamette süsse ja „paistma neile, kes istwad pimmedusses ja surma wangis, ja meie jallad öiete rahhotee peäle saatma.“ Amen.

* * *

Lapsese : kui warra hommiko koit ennast näitab taewa külges, süis mötle : se on kui Joannesse ristja sündimisse röm ; agga kui jubba päike touseb omma au ja illoga, süis üttele : se on kui Jesusse Kristusse sündimisse önnistus.

Jesuse sündimine.

(Lut. 1. ja 2.)

Sesamma ingel Raabriel tulli ka ühhe wagga nore neitsi Maria jure ja ütles: Terre, kes ja olled armo sanud, Issand olgo sinnoga, sinna õnnistud naeste seas! Sa pead Poia ilmale toma, ja temmale nimme pannema Jesus, sest temma peästab omma rahwast nende pattudest, ja temma peab kui üks helde kuningas wallitsema omma rahwa ülle, ja Temma kuningrigil ei pea otsa ollema.

Maria ütles ingli wasto: Kuida se peab sündima, sest et ma mehhest ei tea.

Ingel wastas temmale: Pühha Waim peab so peäle tullema, ja feigeförgema wäggi so ülle warjama; sepärrast peab ka se Pühha, mis sinnust sünnib, Summala Poiaks hütama.

Maria ütles: Wata fiin on Issanda ümmardaja, mulle sündko so fanna järrele.

Siis läks ingel temmalt ärra jälle tae

wasje taggasi, ja se olli kewwade aeg, Maria tulutamisse päwal.

Kui nüüd essimenne joulo aeg kätte tulli, siis läks wagga pusep Josef omma kihlatud naese Mariaga pissolesse Petlemma liina pole, sure Keisri hingefirjotusse ja pearahha maksmissse pärrast. —

Agga neitsit Maria olli käima peäl, piddi tassakeste käima, teised innimesed wötsid keif liina-korterid enne ärra: need kaks teekäiad piddid ühte lauta jäma tee äres, ja seäl sündis joulo öse se lapsokenne, kes mailma Boja ja hingede Lunnastaja olli; ja maggas nüüd korre heina ja ölgede peäl mähkmette sisse mähhitud waese lauda söime sees.

Selsammal ösel hoidsid karjatsed omma lammaste karja liina liggidal wälja peäl — sest seäl on soe Ma, ei olle ilmas lund egga talwekülma — ja kuulsid inglitte laulmist üllewelt: „Nu olgo Summalale kõrges, ja Ma peäl rahho, innimestest hea meel.“

Suus läksid karjatsed warsti seäna Petlemma liina pole, kuhho ingel neid olli juhwatanud, ja leidsid seäl lautas Mariat ja

Josepit, ja sedda lapsokest söimes maggamast. Nad räkifid Mariale sure rõmoga, keif mis nad ollid näinud ja kuulnud, ja "Maria piddas keif need sannad meles, ja mötles nende peäle ommas süddames."

* * *

Lapsok: Mõtles Jummal sanna peäle, kui sa alles noor olled, omma ello hommi-
kul: et Jummal mötleks sinno peäle, kui sa
jubba wannaks lähäd, omma ello õhtul.
Amen.

Kolm tarka.

(Matt. 2.)

Kolm wanna wagga meest tullid hom-
miko Maalt sure Jerusalemma liäna, et üks
immelik uus hülgaw taewatäht olli neid
seäna juhhatanud, sedda kallist sündinud
Juda rahwa Kuningast ülesotsima.

Kui kurri kuningas Herodes sedda kulis,
ehmatas ta wagga ärra, mötles: wimaks se
wöttab mo wallitsust mo käest ärra; piddas

pahha nou isseenneses, tedda förwale sata ja ärratappa.

Ta kulas esfite järrele omma liina ülle, matte preestride ja kirjatundjatte käest, kus se Kristus piddi sündima. Nimmad ütlesid: Petlemma liinas Juda Maal, sest seält peab kirja järrel se Wallitseja wäljatullema, kes Israeli rahwast kui karjane wöttab hoida.

Nüüd ütles kurri kunningas nende kolme hommiko Ma targa meeste wasto: Minge agga peäle Petlemma liina, ja kui teie sedda lapsokest ollete leidnud, siis tulge jälle warssi taggasi minnule ka ütlemä, et minna tahhan ka seina miina tedda kumwardama.

Mi pea kui mehhed hakkasid liinast wälja sama maante peäle, siis olli ka se uus hiilgaw täht jälle taewa külges paistmas, ja otsego olleks ta nende eel ikka läinud, jenni kui ta seisma jäi kohhe selle maiakesse ülle, kus Maria olli omma lapsoga.

Siis wötsid need kolm tarka römoga omma warrandusse kastikesed lahti, kinkisid kolm kallist asja selle lapse mällestusseks temma emmale: kulda (ust), wirotit (palwe), ja mirri (kahhetseminne), ja kui nad wimaks

Jummalaga jätsid, läksid nemmad teist teed omma Male taggasi.

Agga kurri kunningas satis soldatid, et nad piddid keif pissokessed lapsokessed Pet- lemma liinas möögaga mahhalöma, ja Josef olli Mariaga ja temma lapsega Jummalala kässo peäle jubba enne ärraläinud Egiptusse Male; ei tulnud seält enne taggasi Naatsa- retti liinna ellama, kui pärrast selle kurja kunninga surma.

Naatsaretti liinas kaswis se pühha lap- soko Jesus ülles aastalt suremaks omma emma filmi al ja inglitte kaitsemisse al, kui noor öitsew wiljapu, mis aedas keifide süd- damed kosfutab.

* * *

Lapsoko: Nuusta ommad wannemad kes sind hea pole juhatawad, et nende õnnistus so peäle tulleb: agga kui nemmad sind kurja pole kutsuwad, siis ärra käi mitte nende tee peäl, et mitte Jummalala karristus so peäle ei tulle. Sest pühha kirri ütleb Apost. rom. 5. p. 29. s. "Jummalala fanna peab ennem wõtma kuulda, kui innimeste fanna." Amen.

Raksteistkümmed aastat.

(Luk. 2.)

Jesuse wannemad läksid Jerusalemma liina Pasa pühha piddama, wötsid sedda fahheteistkümmne aastase lapsokest ka liggi. Kui keif Summala tenistus jubba otsa lõp- nud, läksid jälle koio pole, mötlesid: küi meie poeglaps on jubba ees ärra läinud teiste suggulaste ja küllaliste seltsis esimesse omaiale.

Tulleswad seäna, küsüwad keifide käest: ei ühtegi, laps kaddund. Sure murrega jälle rutto taggasi Jerusalemma, otsüwad keif kohhäd läbbi, lähwad wimaks öige häd- das ja waewas firriko Summalat palluma.

Wata, seäl ta istub kesset need wannad öppetajad, küsüib ja kulab neid, annab ni targad kostmissed, et keif rahwas sedda immeks panneb, kust saab ühhel norel lapsel ni suur moistus.

Emma ütleb: Oh poeg, miis sa nenda olled teinud, ja meid kurtwastanud. Meie

olleme sind öige filmatweega ja süddame mur-
rega otsinud keif kohhad läbbi.

Jesus wastas : Miks teie ei tulnud warsti
seie, ma pean jo ommeti omma Taewa Issa
pühhas koias ollema.

Et nad kül sest sannast weel selgeste
arvo ei sanud, agga emma Maria piddas
sedda keif ommas meles, läks omma mehhe
ja poiaga jälle koio.

Jesus kulis nende sanna, ja kašwis su-
remaks, ja Summala arm ja önnistus olli
temmaga.

* * *

Lapsokse : Kašwa ülles, kui öitsew ellopu
paradisi aedas, et kui so hing wiimselt taewa
wärrawa ees seisab : inglid wöttaksid sind
terretada pühha suandmisstega ja üttelda : Tulle
nüüd isse liggi Jesust Kristust watama ta
aujärje peäl, Taewa Issa parremal polel
iggaweste. Amen.

Jesust ristitakse.

(Matt. 3.)

Kui Preestri Sakaria ja Elisabeti poeg Joannes olli jubba mehheks sanud, siis ristis temma rahwast Jordani jõe ääres, ja hüdis waljuste: „Parrandage meelt, sest taewariik on liggi tulnud. Walmistage Issanda teed, tehke temma teeraad tassaseks.“

Kes ommad pattud süddamest kahhetsefid, need wöttis temma lahkeste wasto, ütles: „Minna ristin teid külweega meleparrandamisefeks, agga kes minno järrel tulleb, sesamma peab teid pühha Waimoga ja tullega ristima.“

Kes ommad pattud kurjaste ärrasalgasid, neid lükkas temma kowwaste ärra, ütles: „Teie wihasematte maddude suggu, teadke et igga pu, mis head wilja ei kaäna, raiutakse mahha, ja wissatakse tullesse.“

Kui Jesus 30 aastat wanna olli, tulli temma ka Ristija Joannesse jure, et ta tedda pididi ristima. Joannes ei tahtnud sedda

eestotsa küll mitte tehha, et ta omma pat-
tune käsfi panneks selle pühha Snnisteggia
Pea peäle. Agga Jeesus andis temmale
sedda lubba ja käsfo.

Süis ta ristis tedda weega, ja taewad
tehti temmale lahti, ja pühha Waim laskis
ennast kui walge tuikenne Jeesusse peäle, ja
Summala se Issa heäl hüdis: „Sesinnane on
minno armas Poeg, kellest mul hea meel on.“

* * *

Lapsok: kule Issa heält, kui lahkeste ta
kutsus sind; wata Peia pallet, kui heldest ta
sind armastab; tunne Waimo wisi, kui õn-
sast ta sind juhatab. Se kolm peo täis
wet, misga sind ristiti selle õige aino usso
sees kolmaino Summala nimme peäle: arwa
sinna kallimaks, kui keif mailma rikkusjed ja
warrandusjed kokko. Ärra auna ka omma
õnnistud ristmisse nimme mitte kurja waimo
kätte, et ta sedda teisiti pörab — hukatusseks!

Jesust kiusatakse.

(Matt. 4.)

Pühha Waim wiis Jesust kõrbe, kus öige tühhi paik olli, ja scäl paastus temma üksi kawa aega, senni kui jubba nälg tulla ta kätte.

Kstub kiusaja kurri Waim temma jure, ütles: Kui sa Jummalala Poeg olled, siis kääsi, et neist kiwwidest peab sulle leiba sama, ja sö.

Jesus wastas: "Sunimenne ei ella mitte ükspäinis leiwast, waid iggaühhest sannast, mis Jummalala suust läbbi käib."

Teine kord wiis tedda kurrat Jerusalemma linna, pühha koia harja peäle, ütles: Kassee ennast siit üllewelt mahha, kül inglid kannawad sind kätte peäl, et sa haiget ei sa; siis ussub keif rahwas, et sa olled tõeste Jummalala poeg taewast tulnud.

Jesus wastas: "Sinna ei pea Issandat omma Jummalat mitte kiusama."

Kolmat korda wöttis kurrat Jesust ühhe wägga kõrge mäe peäle, ja näitis temmale keif mailma — „kuningrigid ja nende au“, — ütles: Kummarda mind, siis annan minna sulle keif sedda Maad so ommaks.

Jesus wastas pühha wihhaga: „Taggane Sadan, sest Jummalat käst ütleb: „Sinna pead Issandat omma Jummalat kummardama, ja tedda ükspäinisi tenima.

Siis kaddus kurrat, ja inglid taewast tullid mahha, tenisid ja auustasid Jesust, ja armastasid Tedda.

* * *

Lapsok: Ürra wahheta kallist kulda tühja mulla wasto. Kuus jalga pikkuti, ja nelli jalga laiuti — se Ma peab sulle ihhomaaks ikka sama, ja peälegi weel kenna walge ussoriist peatse kohtas. Hinge: Ma olgo sul Taewas! Amen.

Raio: wesst.

(Joan. 4.)

Jesús istus kord õige wässinud tekäimissfest ühhe Samaria liäna kaewo äre mahha; Süngrid ollid liäna läinud leiba ostma.

Pääw paistis kest louna aegu pallaswaste; tulleb üks naene Samariaast omma weefrusiga wet wõtma, ja Jesús ütles temma wasto: Anna mulle jua.

Raene wastas: Teie Juda rahwas on meie Samaria rahwaga ammust aiaast jo allati tüllis ja ridus, kuidas olled sinna ni lahke minno wasto?

Jesús kostis: Minna tahhaksin sulle ellowet anda!

Raene ütles: Kust sa saad sedda ellawat wet süggawast kaewust kätte, sul ei olle õmbrit ehk pangi. —

Jesús wastas: Kes kaowet joob, se tunneb jälle janno, agga kes ellowet joob, se ei jannuta mitte iggaweste.

Raene ütles: Anna siis sedda ellowet

mulle, siis ei olle mul tarwis iggapääw seie tulla wet toma.

Siis räkis Jesus temmale mitto pahha asja ülles, mis ta elloaeg olli kurja teinud; ja naene tundis ärra, et se on tõeste Summalast läffitud Prohwet, et ta teab keif sallajad asjad ni selgeste, ja uskus temma siisse, et ta rahwa lunnastaja pididi ollema ja feige mailma Õnnisteggia.

Ta jättis omma weekrusi seäna, kutsus liinarahwast ka wälja kaewo jure, kus Jüngerid ollid leiba tonud Jesussele süa.

Agga ta ütles: Minno leib on se, et ma innimeste hinged õnsaks teen; — ja temma õppetäs liinarahwast, ja nemmad pallusid tedda ommale, ja temma teggi nende pallumisse järrele.

* * *

Lapsokse: pallu omma süddamele ellowet üllewelt taewast, enne kui surmahiggi jookseb so otsa ja rinna peält mahha, ja maetakse sind pimmeda, süggawa hana siisse ussiroaks. Oh pallu ommale ellowet, et sa iggaweste ei jannuta; Jesus agga otab parraaego, et sa tedda peaksid palluma süddamest. Amen.

Tigi = wesji.

(Joan. 5.)

Jerusalemma linnas olli Petesda tiik, kus wõlwitud hone jures, ja selle al otasid keifsuggust haigid weelikumist. Sest üks ingel tulli seätud aial mahha sedda tigitwet seggama: kes haige siis rutto seina sisse astus, sedda laskis Jummal kohhe terweks sada.

Nende többiste hulkas oigas ka üks waene hing maas, kel lapsest sadik jallad wiggased, et ta mitte sanud sam eddasi käia.

Jesus küsib ta käest: Kas sinna tahhaksid ka hea melega terweks sada?

Kül tahhaksin, agga kes mind waest aitab tiki, kui ingel wet seggab: teised kangedad joudwad keik ette, minna jään ifka järrele.

Jesus ütles: Touse kindlaste omma jalge peäle, wõtta omma wode ülles, ja kõnni julgeste foio pole.

Mees fargas terve Maast ülles, heina-

tot rutto selga, käis röömsast tännades möda
linnaulitsad ikka omma koio pole.

Agga Sudamehed wihhastasid, ütlesid :
Mosesse käskus on ärrakeeldud pühhapäwal
tööd teha, temma mees lubbab weel öige
pühhapäwal wode kanda. Ta ütleb ennast
Summala Poia ollewad, agga meie tahhame
temmale otsa teha.

Suur Summal on kül keelnud pühha
pääw kända ja äästada, külwada ja leigata :
agga hädda ja armotö ep olle mitte keeldud
waid kästud. Pühha Waim annab tunnis-
tust, mis on hädda ja armotö.

* * *

Lapsokke : kui tahhad pühhapääw firriko
minna, keige mu maiarahwaga, agga haige
emma peab ülsi koio jäma többewode peäl
ohkama : siis istu parrem temma kõrwa, ja
öppi, et neljas käsk en sinno firrikotenistus,
ja emma õnnistamine sinno altari armo-
ande.

Silmawessi.

(Luf. 7 ja 8.)

Kaks silma on ramato luggejal, siis olgo ka kaks silmawee kõnned temmale rägitud.

1. Naini liinna noormees.

Jesus tulli omma Süngrittega Naini liinna pole. Kui nemmad jubba liinna wär-rawa liggi said, kanti furnud wälja, ja se olli omma emma ainus poeg, ja se naene olli lest. Paljo rahwast käis ka liggi, kes nutsid selle kurwa emmaga.

Jesuse meel läks halledaks, astus selle naese jure ja ütles: Ürra nutta mitte.

Ta selle furnud wasto ütles temma: Noormees, touse ülles.

Siis touseis furnud firstust wälja, ja hakkas räkima. Emma panni käed ta kaela ümber, ja andis temmale suud; rahwas auustasid Summalat kõrges, kes furnud jälle kutsus ellama.

Jairi mehhe tüttrekenne.

Üks wagga mees, Jairus nimmi, pallus Jesust allandlikkult temma surremas haige tüttre jure tulla. Tubba todi käst järrele, et laps parraaego furnud, polle tarwis Öppetajat muido waewata.

Jesus ütles: „Ärra karda, ussu agga,“ so tüttrekenne ei pea mitte surma kätte jäma.

Käks omma kolme keige armsama Tüngerittega furnomaiasse, lapse isä ja emma ka liggi, keif mu rahwas uksest wälja; watis selle nore furnud peäle, kes otsego maggas ommas wodes rahholikkult.

Jesus hakkas ta külmaft kangeft käest kinni, hüdis: Tüttarlaps, touse ülles!

Warsi touseft furnud wodeft, isä, emma nutsid römo pärrast, Tüngerid uskusid omma Öppetaja siisse: ja Jesus käskis tüttarlapsele süa anda.

* * *

Lapsok: pallu, et Jesus so käest kinni hakkab, sinnule ellosannad kulutab, ja julle süa annab seft taewaleiwast, kenneft hing sönuks saab.

Wiis : hing kui tahhad hingada.
Naini liina surnud mees
seisab jälle Jesu ees ;
Zairi tüttarlapsokenne,
kui üks lambatallekenne :
filmawessi, nutto heäl
filmapiiskus lõppeb seäl.

Ristmisse wessi.

(Matt. 14.)

Ristija Joannesse ristmisse wessi jäi nüüd seisma : pahha Kunningas Herodes olli tedda wangitorni heitnud temma wäggewa jutlusse pärrast.

Kunninga sündimisse päwal tantsis temma tüttar ni kennaste temma ja keige selle hulga woõraсте ees, et isä illusa lapse hüppamisse pärrast lubbas temmale sedda anda, mis agga temma südda sowib.

Kummal laps ei teädnud, mis ta pididi palluma, läks targa emma jure küsüma. Se kurjateggia ütles : Pallu ristija Joannesse Pea ühhe waagna peäl : nenda teggi laps.

Herodes ehmatas kül eestotsa, mötles :
On se sanna kord mo suust tulnud, siis :
„sündko se nenda !“ — Satis soldatid wangi-
torni, Joannesse Pea moögaga otsast ärra-
raiuma.

Nemmad mehhed mötlesid : Kui mete
Kunningas sedda sowib, siis on se ka hea
asfi ! —

Kaiusid selle wagga ja wäggewa öppe-
taja Pea moögaga otsast ärra, pannid wer-
rine Pea waagna peäle, kandsid tuppä Kun-
ninga ette.

Se andis lapse kätte, laps wiis emmale.

Süingrid matsid Joannesse kehha nuttes
hauda, tullid, kulutasid Jeesusele. Ta läks
seält kohast ärra teise Male.

Lapsokse : ärra tantsi hullust peast, ärra
hüppa kurratiga. Joannesse werrine Pea,
ja Jeesuse ristilödud jallad, need pango so
ihho, hinge wärrisema, kui sa teiste hullo
rahwa hüppamist nääd : nad tantsiwad öis-
kades pörgopohja !

Tanipääw on Joannesse surmamällestus-
se pühha ristikogodussele : agga selsammal

Tanipäwa öhtul põlleb mitmes kehtas tõrwa-
maat pu otsas, jookseb winawaat laffujatte
kurko, möllab kurri waim omma prudidega.

Wiis: No ello Kristus isse.

Se Pea, mis werres oiub
seäl uhke waagna peäl:
kül minno wasto hüab,
kui fange hirmoheät:

Dy ärra hüppa hullust
mailma lastega;
ei peästa pörgo tullest
Sind ükski lõpmatta! —

Reljasuggusest põllust.

(Matt. 13.)

Saewariik on kui üks inimenne, kes
läks wälja külwama.

Ja kui ta külwas, kukkus monni terra
tee äre; sedda sõid linnud ärra.

Muist kukkus kaljopeälse Ma peäle; sedda
wöttis poud kinni.

Üks jaggo kuffus ohhakatte seffa; sedda warjasid ohhakat ärra.

Agga mis hea Ma peäle kuffus, se kandis rohkest wilja.

„Kel kõrwad on kuulda, se kuulgo!“ —

Kule nüüd, mis se tähhendamisse sanna tähhendab, sa önnis hing, kes sa alles ristis koggoduses ellad: sest paljo ärraläinud tahhaksid jälle kuulda, mis sinna kuled, (Luf. 10, 24.) agga sedda ei anta neile mitte ennam.

Külmaja en Issand; seme on Jummal sanna; pöld on koggodusse hinged.

Seeäärne Ma on se, kus kõrwad lahti, agga südda finni: selle käest wöttab kurrat keif ärra.

Kaljopeälne Ma on se, kes römopäiwil ussub, agga kiusatusje aial tagganeb; ja langeb ommast ussust.

Dhahanne Ma on se, kes ihhole-leiba ja riet murretseb, agga ei passu hingele mitte roga egga fattet: ja lähhäb hukka ihho hingega.

Hea Ma on se, kes Jummal sanna otsib, ja kuleb, ja ussub, ning selle järrele ellab kannatusses ello otjani: selle ihho ja

hinge kandwad Inglid wiimselt Jesusse süs-
lesse. Amen.

* * *

Lapsokē: kui sulle Jummalā fanna selle-
takse, siis ärä hüppa omma mõttedega ker-
gemelelikkult eddasi taggasi, nago koer ülle
aia hüppab: waid foggu ommad süddame
iggatsēmisset ühtekokko, otsego fanna ommad
poiakesed tibade alla foggub; siis saad sinna
heaks maaks, mis saawõrdse wilja kannab
iggaweste aitade sisse. Amen.

Wiis: Oh Jesus Kristus! tulle sa.

Sa külwad, pühha külwaja
kül iggapääw ja lõpmatta:
oh õnnista mo põllokest,
ma tännan Sind seäl iggawest.

Kümnest neitsist.

(Matt. 25.)

Zaewariik on kümne neitsi sarnane, kes
õhto omma lampidega läksid peigmehhe wasto.
Wiis moistlikkud wõtsid ölli liggi, teised

wiis ei wötnud. Kui peigmees wibis tullemast, said nemmad keif unniseks, jäid puhhas maggama.

Keif öse kuuldi walli heäl: Touse rutto ülles, jubba peigmees tulleb, minge temma wasto!

Keif fargasid ülles, walmistasid ommad lambid, agga wiis ainust põllesid, teised wiis tahtsid kustuda. Siis pallusid need rummalad nende moistlikkude käest ommale nende öllist, agga need ütlesid wasto: Egga meilgi olle üllearro, et seält saaks weel jaggada; kustuwad meie lambid ka ärra, siis on keif pimme. Minge jooksstes kaupmeeste käest ostma, et saaksite weel bigel aial taggastulla. — Nemmad rutto minnema.

Senni tulli peigmees, wöttis need wiis moistlikkud neitsid, kel lambid põllesid, pulmakotta: üks pandi lukko.

Jubba ühhed hüüdwad: Issand, armas Issand, te meile ka üks lahti, et meie woikime sisse tulla.

Agga Issand ütles läbbi ukse: Mis teie seie tullete, minna ei tunne teid foggoniste. Säge agga külma ö ja pimmedusse kätte.

Ja nemmad waesed wärrisesid nuttes ö
otsa ukse tagga, agga need teised laulsid rööms-
saste pulmakoias.

* * *

Lapsokse: walwa omma lambi kõrwas, et
mitte kurrat tulle, ja puhhub sedda ärra.
Omma "õige ja aino" ussopiddamisse pär-
rast ärra küssi ka mitte ükski issa ja emma,
ehk wenda ja ödde, ehk suggulast ja külla-
list: waid keige essite Issandat ja temma
sullast, omma ristmisse wet ja altari karri-
kast, piiblisalmid ja taewatähhed, — siis
jääb sa hoitud Noa laewas, kui teised pohja
waawad.

Wiis: Ma tullen taewast üllewelt:

Oh tulle õlli wallama,
ja süta lampi põllema:
et mitte ukse tahha jääb,
waid pulmakotta siiselään.

Rikkast mehhest.

(Lut. 16.)

Üks rikkas mees elas iggapääw sures uhkuseses röömsaste ja julgeste. Söök ja jook, rided ja kingad, maia ja oue, keif olli nenda aus ja ehhitud, et parremat ei woigi olla; ja sepärrast koggus temmal ka söbrad arroto.

Agga üks waene mees, Laatsarus nimmi, olli temma oue wärrawa ees maas wägga haige, täis paisid. Leiwakorokesed kaela-kettis, sandihilpud selgas, paljas Na külje al: koerad tullid temma paisid lakkuma, wallo jäi nattokest taggasi.

Surmatund joudis mollemille. Inglid kandsid waese mehhe hingekest taewasse, Abraami sülesse; kurjad waimud kistsid rikka mehhe hinge alla pörgusse, kurrati küünde kätte.

Kui ta nüüd seäl hirmsas wallus watis üllespole, näggi ta Laatsarust rõmokohtas pühha inglittega laulwad, ja hüdis halledaste: Oh kallis Jäsa Abraam, lubba tedda

nattofessesk aiaks minno jure mahhatullema, üks kũlma we tilgafenne sõrme otsaga mo pallawa fele peäle pannema; mind waewatafse hirmsal wiſil ſiin ellawas tullelekiſ järjeſte.

Abraam ütles: Mõtle mees, et ſinnul olli Ma peäl hea põlli, agga ſa ei holind Summalast, ja temmal olli mailmas waewa ello, agga ta lotis omma Iſſanda peäle: ſellepärraſt olled ſinna nüüd allati wallus, ja temma on iggaweſte rõmus. Sa kui ma tahhaſin ka lubbada, eſs ſa nä, miſ immeliſ suur wahhe teie wahhele on finniſtud, et ſeält ei ſa ükski ſeie tulla, egga ſiit ſegi ſeñna minna.

Sa pallus waſto: Dlle ſiis ommetegi ni helde, et ſa tedda läkkitad mo mitme wendade jure Ma peäle, et ta rägiks neile keiſ ütles, miſ luggu tulled pärraſt ſurma: et nad wahheſt pöraſid, ja ei ſaaks mitte ſeie wallokohta, kuſ minna nüüd pean kannatama.

Abraam ütles: Neil on jo Summala ſanna ſilmi ees ja kätte peäl, eſs nad ſeält iſſe loe?

Temma waſtas: Oh ſedda ſanna nad

wahhest ei wötta uskuda, agga kui üks siit
señna lähhäks, selle sanna nad ussufsid töeste.

Abraam kostis: Mis sa tühja rägid,
kui fegi jubba ellawa Summala sanna wal-
leks aiab, siis ei wötta temma ka furnust
üllestouznud mehhe jutto kuulda. Mis sa
muido kaebad? Tä sinna pörgusse, Laatsarus
jääb taewasse.

* * *

Lapsokk: teni sinna agga poolt jaggo ni
truište sedda ellawat Summalat, kui mailma
rahwas ennast waewab omma wäärjumma-
latte tenistusfes — siis peab taewariik sul jäma.

Agga sedda tea sinna ka, et rikkad meh-
hed, kes ussuwad, (nenda kui Abraam, Izaak
ja Jakob) sawad õnsaks; agga waesed mehhed,
kes ei ussu, lähwad hukka.

Wiis: So hing, oh Jesus tehko mind.

Mo ello maas on waewa täis,

ma siiski tean, et Jesus käis

ka enne risti koorma al,

ja istub nüüd aujärje peäl.

Sallastajast mehhest.

(Luf. 10.)

Üks inimenne käis rahholikkult omma teed eddasi: fargawad rööwolid metsast wälja, lõwad tedda mahha, fisuwad ta rided seljast, pekswad ikka weel hirmsaste peäle; ta jääb kui poolsurnud tee äre sures häddas wigama.

Üks Preester läks möda, näggi tedda seal ollewad, mötles: Mis minnul temmaga asja.

Monne aia pärrast tulleb Lewit, käib ka sedda teed, wahhib ta peäle, ütleb: Egga minna tedda olle mahha lõnud, — jägo peäle.

Wimaks juhtub üks Samariamees seina kohta, nääb sedda waest hinge nenda armotumal wiisil kannatawad: temma südda läks halledaks, astub liggi, pesseb temma werrised hawad jodawa winaga puhtaks, wallab pehmet ölli seina peäle, seub nartsoga tasfaffi kinni, tõstab tedda omma hobbose selga, käib isse kõrwas, wiib kõrtsso, ja kannab seal

temma eest hoolt; annab talle süa, jua, istub temma jures, rägib temmaga lahkeste.

Teisel hommikul maksab ta omma wõlla förtsmikkule ärra, pallub: Olge nenda head, watage selle haige järrel, minna tasfun teie waewa taggasi tülles.

Perremees teggi nenda, haige sai parremaks, Samariamees tasfus omma lubbamißt.

* * *
Lapsok: Kes on sinno melest feige armastam: kas Preester, ehk Lewit, woi Samariamees?

Ja kui sind Summal lasseb sureks kaswada, ja teekäia on talwe feige koormaga jõlke kuffunud, ja hüab nenda halledaste: Tulge appi, head innimesed, aitage weest wälja! — kui sul kiwwi rindus, siis ütle: Kas ma lähhan ommad jallad märjaks tegema? Ugga kui sul südda rindus, siis ärra ütle middagi, waid jookse, ja aita tedda wälja.

Sii armastab sind Jesus. Amen.

Ärrakaddunud poiaft.

(Luf. 15.)

Ühhel mehhel olli kaks poega. Norem
neist ütles isä wasto: Anna minno jaggo
warrandust kätte, minna ei tahha ennam
sinno jures koddos seista.

Isä räkis kül wasto, — ei aitand,
mundkui yididi poia ossa temmale kätte andma.
Noormes jättis Summalaga, jubba lähhäb.

Boöral maal ellas ta kui hul, pillas
omma warra wimane ärra laffumisses ja
prassimisses, ja roppus ellus häbbematta
naesterahwa feltsis.

Wimaks tulli nälg kätte, läks tenistust
otfima; üks andis temmale siggo hoida köh-
hotäie cest, et agga hing häddast sees seisis.

Enne noor, priske mees, — nüüd nago
warri lõpnud; allati nälgas, forjas tühjad
lestad seakünnast wälja.

Kui jubba öige libbe kä, hakkas omma
armsa isä maia peäle mötlema, mis hea
pölli ja rahholinne ello tal seäl olli, nuttis
ja ohkas: Oh Summal, peaks ta mind

agga feige allama palgalisse assemel jälle wastowõtma : kus lähjän minna selle elloga!

Hakkab käima koio vole, mitto, mitto päwa, enne kui ta liggi saab.

Issa watab ukse peält, waene teekäia astub sandi hilpudes nenda kurwa näoga ; tunnistab, ja tunneb ärra, jookseb ta jure, hakkab temma ümber kaela, annab talle suud : Oh minno poeg, mo omma poiakenne, kust sinna nenda tulled ?

Poeg hakkab ta jalge ümbert finni, palub filmaweega andeks. Issa tõstab tedda maast ülles, hüab omma perre wasto : Tulge rutto, toge wälja mo kallim kuub, ja kuld-
sõrmus, ja ued kingad. Walmistage nuum-
wasfikas louna roaks, ja olge rõõmsad ja rõmüstagem.

Ja nemmad ollid keif rõõmsad sures rõmus. Wannem Poeg tulles wäljalt koio pole, kuulab sullaste käest, et se on keif temma wenna pärrast, wihhastab, ei tahha liggi tulla.

Issa pallub tedda. — Ei ühtegi, ta nurriseb wasto : Kas se on se õigus, mis sa meiega teed ? Temma kurjateggia pillas

omma warra ärra woõral maal, ja nüüd tappetaks teemale weel nuumwasfikat : minna ollen sind elloaeg ausaste teninud, kus minno palk ?

Jõsa ütleb : Armas poeg, miks sa nenda wihtane ? Eks keik, mis ma ollen korjanud, jääb wimaks sinno jauks ; agga se waene ärrakaddunud on nüüd meelt pöörnud, ja andeks pallunud, et ma pean ta peäle hallastama. Oh tulle nüüd ka meie seltsi ja olle rõmus, et so wend ellab, nenda kui minna rõmustan, et mo poeg jälle ellus on. Amen.

* * *

Lapsokse : rõwel pöris ristisamba peäl, ja laulab paradisi aedas, ja mitto pattustpöörjad pattused on taewas, kellest ükski Ma peäl moistnud sedda arwata. Agga paljo ausad ja isseennese peäle uhked mehhed, kes arwasid, et meele parrandamist ep olle neil tarwis, — need ei olle mitte taewas. Siguuse järrele saab ärraliükkatud, agga armo pärrast saab wastowoetud.

Jummelik rahwa söötmine.

(Matt. 14.)

Paljo rahwast seisis Jeesusse ümber, ja temma õppetas neid Jummala rigist. Kui ta õhto olli omma kulutamist lõppetanud, jäid kuuljad ifka weel otama.

Jüingrid ütlesid: Käsfi neid nüüd ärra miina, et nad woitwad ommale küllast leiba osta, nemmad on kül kaua siin tühjas paikas sömatta seisnud.

Jeesus ütles: Andke teie neile süa.

Nemmad wastasid: Meil on ennestel wägga wähhä, wiis oddra leiba ja kaks kallofest, sest ei sa neile mitmele ühtegi.

Siis käsfi Jeesus need wiis leiba ja kaks kallofest tua, ja rahwast mahhaištuda rohho peäle arro möda.

Enne wöttis temma leiba, watas ülles taewa pole, õnnistas ja murdis sedda, andis Jüingrittele, nemmad jaggasid rahwale. Pärast teggi temma nisammoti nende kahhe

kallaga; ja nemmad söid, tännasid, said keif
sõnuks, jäi weel ülle.

Siiis ütles Jeesus: Korjake need pallo-
kessed ka kokko, et Jummal and raisko ei
lähhä; ja sai neid kaksteistkümmend korwi
täit kokkorjatud. Agga liggi wiis tuhhat
meeste hinged ollid sõnuks sanud; naesed,
lapsed weel peäle sedda.

* * *

Lapsokse: tännapääw sõdab Jeesus weel
rohkem hingesid ülle selle sure mailma, agga
mitte keif ei tänna Sedda se eest.

Lind, kui ta terrakest leidnud, hüppab
oksa peäle ja laulab. Ürra minne sinna
mitte sõgilaua jure, nenda kui sigga lähhäb
künna jure.

Panne kaks kät kokko, ja mötle Selle
peäle, kes orrast lastis ülleskaswada, et sinna
nüüd ka leiba saad.

Agga iggapäwase hingeleiwa eest tänna
weel rohkem: sest taewas on kõrgem kui Ma,
ja hing üllem kui ihho.

Ihho kaub muldas, hing ellab taewas,

Marta ja Maria.

(Luf. 10.)

Jesús läks woõraks ühhe hea tutiva maiarahwa jure. Wannem õdde Marta jooksis kõi tallitama, kallist roga õppetajale walmistama: noorem õdde Maria istus Jesusse jalge ette mahha, kulis temma suust need armsad ellosannad.

Ustub Marta tuppä, ütleb: Õppetaja, ma pallun sedda, et sa lassed mo õdde ka minnule abbiks wäljatulla: miß ta muido siin istub, agga minnul pea märg otsas. Kui keik sööt ja road walmis, eß siis aega kül mahhaistu?

Jesús ütles: Marta kas sa tead ka sedda, et minna ei olle mitte se peäle tulnud teie maiasse, et teie peaksite minnule ihholikko roga andma: waid minna isse tahhan teie hingele waimolikko leiba taewast tua. Sinna Marta waewad ennast ilmaasjata selle roa kallal, mis ürrikeseks aiaks ihho sõnuks teeb, ja pärrast tulleb järele nälg kätte: agga Maria otsib ommale sedda leiba, mis iggaweste

hinged sõdab, ja mis kegi ennam ei sa ärra-
wõtta, ei siin ilmaš egga seäl teišeš elluš.

* * *

Lapsokse: sinna ei woi kül mitte ennam
nähtawal kombel Jeesuse jalge ette mahha-
istuda, agga kui sa tedda pallud, siis tulleb
temma waimolikkul wisil sinno süddamesse
asjet teggema. Taewaste taewad ei mahhuta
temma au ja wägge ennese sisse, agga pi-
soksesse lapse süddames on tal kül rumi ellada
omma armo ja õnnistusega. Amen.

Kananea naene.

(Matt. 15.)

Üks naene tuli paggana rahwa Ma-
seešt Juda male Jeesust palluma, et ta temma
haige tüttre pididi terweks teggema. Kui ta
tedda kaugelt näggi, küssendas ta sures wal-
lus: Oh Issand, Taweti poeg hallasta minno
waese kurwa naese peäle, kurri waim wae-
wab minno tüttrekest wägga hirmsaste.

Jeesus ei räkünd fanna wasto, jäi wait.

Agga naene tulli liggemalle, hüdis ja farjus ikka Süngritte järrel.

Nemmad ütlesid Jeesusele: Kui sa ei tahha tedda aidata, siis käsfi tedda ommeti ärramiinna, mis ta muido siin küssendab, et se on sant kuulda.

Jeesus ütles: Minno taewa Jäsa on mind läffitanud, et ma pean enne temma ärrawallitsetud Israeli rahwast aitama.

Naene laskis põlwili mahha temma ette, pallus wägga ärdaste: Jeesand aita ikka! —

Jeesus kostis: Eks sa tea, et Juda rahwas hüab teid pagganad — foeraks; kuid ma woin laste eest leiba ärrawötta, ja foerte ette heita? —

Naene wastas: Jah Jeesand, sedda ei woi kül mitte tehha: agga eks foerakesed ei ota lava al, kas monned rasokesed kukkud wad wahhest laste laua peält ka nende suhho, et nemmad ka sawad.

Siis ütles Jeesus: Oh naene, sinno usf on suur, ma tahhan sind aidata, sulle sündko nenda kui sa olled pallunud.

Ja seftsammaf tunnift fai temma tüttar terweks. Kül olli emmal hea meel. Reif ta südda ja waim olli Jefu pole pöördud.

* * *

Lapsokk: kui ful murre süddames, — ja olleks ta kui raske kiwvi fo rinde peäl, et sinno nödrad käekesed ei fa sedda seält ärraweretada; pallu agga lapselikult, Taewa Jēsa watab ford peäle, jubba se on kui litwaterrake ärrapuhhutud. Anna temmale omma täis südda, agga mitte pool jaggo ütsi: waid anna ennast foggoniste ihho hingega ta kätte, siis olled ja jääd fa iggaweste hoitud. Amen.

Pimme sündinud.

(Joan. 9.)

Üts pimme sündinud tee äres pallus Jefust uskus, et ta pididi tedda terweks tegema. Jefus panni nattokest mulda füljega

seggaminne temma filmade peäle ja ütles :
Pesse filmad Serusalemma tikis, siis saad sa
näggemist kätte. Pimme laskis ennast tigi
jure wia, peskis filmad ; nääb keif selgeste ärra.

Temma tutwad ja küllalised pannid
sedda wägga immeks, agga need furjad
rahwa üllemad ja Wariserid pahhandasid
selle pärrast, küssfid enne selle pimmeda, ja
pärrast temma wannematte kääst, fuida ta
olli näggiafs sanud.

Need fartsid töt üllesräkida ja ütlesid :
Küssige temma ennese kääst, fuida temma
filmad lahti peäsnud, meie ei tea sedda mitte
agga sedda teame kül, et meie poeg on sün-
dimisest sadik pimme olnud, ja nüüd nääb
temma selgeste.

Siis küssfid need furjad Wariserid jälle
selle mehhe kääst, fuida se immeassi olli sa-
nud, agga ta ütles pahha melega wasto :
Mis teie mind fufate, jubba ma ollen teile
ford keif se luggu üllesräkinud : jätke mind
rahhule. Temma on üks Summalast lätki-
tud pühha Prohwet, sedda peab auustama
ja armastama.

Wariserid said selle fanna pärrast wägga wihhaseks, läksid ärra.

Jesus ütles : Oh kui immelik asi on se, et need, kes enne pimmedad on olnud, hakkawad walgust tundma : agga kel selged filmad on sündimisest sadik olnud, need hoidwad pimmedusse pole.

*

*

Lapsokk : Kui pimme sant tulleb keppi naal sulle tee peäl wasto, kas sa olled ka tännanud, et Summal sulle kaks terwet silma on lonud ? — Oh kui suur rist woib se olla ühhel innimesel, kui temma nenda kotpimme on, et ta ööft egga päwast ei tea.

Agga se on weel hirmsam asi, kui selged filmad Peas, ja pärris pimmedus süddames. Reid on wägga palju Ma peäl. Pallu nende eest, et nad ka hakkaksid tundma ommad sured pattud, ja omma kallist Lunnastajat. Amen.

Jesust mudetakse.

(Lut. 9.)

Jesus wöttis kolm Süngrit ennesega: Petrust, Joannest ja Jakobust, ja läks nendega ühhe kõrge mäe peäle palwet piddama. Ja temma palle paistis kui päike, ja temma rided hiilgasid kui lummi päwa paistel. Ja wata, kaks önnist hinge tullid taewast temma jure, need ollid Moses ja Elias, ja räkisid temmaga keigest sest waewast, mis ta pididi Jerusalemmas kannatama.

Süngritte peäle olli raske unni langenud; kui nad ärkasid, ütles Petrus: Issand, siin on wägga hea olla, lubba et meie teme puokstest kolm maiakest, üht sinnule, ja teised kaks Mosessele ja Eliale.

Siis laskis ennast selge pilw mahha, ja warjas nende ülle, ja heäl olli seält seest kuulda: „Sesinnane on minno armas poeg, tedda kuulge.“

Kui Süngrid sedda kuulsid, heitsid nemmad silmili mahha kartusse pärrast, agga Jesus putus nende külge ja ütles: Tousse

ülles, ja ärge kartke mitte, waid teadke, et mind saab kül wimaks wägga waewatud furjast innimestest Jerusalemma liinas, ja nad tappawad mind ärra, agga minna tahhan jälle surmast, hauast üllestousta.

Sa nemmad ei moistnud sedda mitte ärraarwata.

* * *

Lapsok: kui sa tahhad pühha Waimo ennesele abbiks palluda, siis õppetab temma sind furjast keik selgeste ärramoistma, mis sinno hingeõnnistusese tarwis lähhäb. — Piiblimamat on kui lahtitehtud warrandusse kastifenne, kust sa keik head woid ommale wälja wötta: agga kui sa palwet järrele jättad, tulleb furrat, panneb kastikesse lukko, wõttab wõtme omma kätte. Kül se on kurb luggu! — Parrem lapsepölwes koldesse ärra põlleda, kui uskmatta rahwaga iggawesses pörgotulles huffaminna. Hoidko Jummal sind ja keiki selle hirmsa nuhtlusse eest. Amen.

Laste õnnistamine.

(Mark. 10.)

Õmmad töid lapsokessi Jeesusse jure, et ta pididi ommad pühhad käed nende peäle pannema, ja neid õnnistama. Süngrid taplesid nendega: Miks teie nenda waewate õpetajat, efs tal muidofi kül jubba tallitada sure rahwaga.

Õmmad ei läinud ärra, töid ikka weel rohkem lapsi jure.

Siis ütles Jeesus sure rahwa hulga kuuldes: Laske need lapsokessed keif minno jure tulla, ja ärge keelge neid mitte, sest minna armastan neid, ja tahhan nende hingekessi taewasse wötta. Kui teie wannad innimesed ei safa nenda allandlikkufs ja tassaseks, kui lapsokessed, siis ei wötta minna mitte üht ainust omma taewarifi ellama.

Värrast sedda sanna ei tohtnud ennam fegi keelda: nad töid neid pissokessi keif temma jure, ja temma panni käed nende peäle, ja õnnistas neid.

*

*

*

Lapsokse: arwa se kolm peo täit ristmisse wet kallimaks, kui „keif mailma kunningrigid ja nende au“ (Matt. 4, 8.): ja ota pitki filmi sedda õnnist luggemisse aega, otsego päwa tullemist pilwede alt. Kui siis pärrast kurrat liggi astub, sind kiusama, siis woid ja waljo heälega wastohüda: „Taggane minnuft, Sadan;“ ja moista mis on firjotud kolmes kehtas: Matt. 22 21. — Mark. 12, 17. — Luf. 20, 25. „Undke Summalale, mis Summala kohhus on“. — Siis Sadan wihhastab, peab wait jäma. Luf. 20, 26. Amen.

Laatsarusse ärratamine.

(Joan. 11.)

Maria ja Marta wend Laatsarus olli raske haige, ja temma öed läkkitasid Jესusse jure tedda palluma, et ta pididi tullemä nende armsat wenda terweks teggema, agga temma ei läinud mitte warsi seüna. Kui haige olli jubba ärrasurnud, siis alles tulli Jesus, ja öed nutsid wägga halledaste wenna surremisse pärrast, ja hulf rahwast leinasid nendega.

Se teggi Jeesuse süddant halledaks, et temmal ennesel tulli wessi filmi, ütles: Kuhho teie clete tedda pannud? — Mad wifid tedda furno jure, kes jubba haifis.

Siis teggi Jeesus kaget palwet, ja kis sendas sure heäleaga: Laatsarus, tulle wälja! — Ja furnud toufisis kirstust terve ja ellawalt wälja, öed römustasid ja tännasid, Wariserid pahhandasid ja räkisid issekeskes: Temma teeb paljo immetähtä; kui keif hakawad temma siisse uskuma, siis meie aukaub koggoniste ärra: tehkem temmale otsa, ja saa'kem tedda surma.

*

*

Lapsokse: kui sinna Jeesuse pole kindlaste hoiad, siis saab ka mailma rahwas kohhe so peäle wihhaseks so öige ussopiddamisse pärrast, naerab ja pilkab sind, kurwastab ja pahhandab sind: agga sinna römusta, et sind wäärt arwatakse Jeesuse risti temma järrele kanda: ja pallu nende waeste hingede eest Tedda, kes sul taewas keif rohkeste ärratasub omma kalli, kindla tootusse sanna järrele.

Paljipude pühha.

(Matt. 21.)

Jesus istus eesli selgas, ja läks Jeru-
salemma liina, keik kaksteistkümmend Sün-
gid temma ümber. Rahwas lautasid rõmo
pärrast ommad rided tee peäle, ja teised
raiusid oksa puist, ja heitsid neid ka mahha
mollemalt poolt teed, kus ta sõitis. Kes
eel ja tagga käisid, hüüdsid ja kiskendasid:
„Kidetud olgo se Kuningas, kes tulleb
Issanda nimmel. Rahho taewas, ja au
förges.“

Agga temma waenlased ütlesid temmale:
Kela neid, miks nad nenda karjuwad.

Ja temma wastas neile: Ei mitte, waid
kui need waid jääksid, peaksid kül kiwwid
kiskendama.

Ja siis läks temma pühha kotta, ja aias
neid wälja, kes seal müsid ja ostsid, ütles:
„Minno kodda on palwe kodda, agga teie
ollete sedda rõwlianguks teinud.“

Ja lapsed hakkasid ka rõmo pärrast omma

emmade süüles ja käre kõrwas küssendama :
"Hosianna Taweti Poiale!" —

Ja kui Wariserid sest pahhandasid, ütles
temma nende wasto : Eks teie mitte ei tea,
et "wäetimate ja immewatte laste suust on
Summal ennesele kitust walmistanud. "

* * *

Lapsokse : öppi Ma peäl kennašte kallid
laulowisid firrikus ja koddõ laulma, et kui
Jesús armust sinno hingekest taewasse wõt-
tab : sa warsi saad pühha inglittega liggi-
lauldud sedda "uut laulo," misga nemmad ja
keik õnsad hinged Summala Tallele kitust and-
wad lõpmatta. Amen.

Suur neljapäätw.

(Euf. 22.)

Jesús läkkitas kaks Süngrit, et nemmad
pidid temmale walmistama, kus ta woiks
nendega wimast forda Pasatalle süia, ja kui
keik olli walmistud, istus temma mahha

omma kahheteistkümmne jüngeritega laua äre, ja nemmad söid.

Ja „meie Issand Jesus Kristus sel ösel, mil tedda ärraanti, wöttis leiba, tännas, murdis ja andis omma Jüngeritele ja ütles: wõtke, söge, se on minno ihho, mis teie eest antakse, sedda tehke minno mälestusseks.

Selsammal kombel wöttis temma ka karrika pärrast õhto sömaaega, tännas ja andis omma Jüngeritele ja ütles: wõtke, joge keif seält seest, sesinnane karrikas on se uus seädus minno werres, mis teie ja mitme eest ärra wallatakse pattude andeksandmisseks; sedda tehke, ni mittokord, kui teie sest jote, minno mälestusseks.“

Ja Sadan läks Juda sisse, ja temma läks Preestride jure, ja müüs omma Sünnitaggiat ärra kolmekümne hõbbetükki eest; ja pärrast ta poos ennast ülles, et keif temma sissefond sai wälja puistetud, ja temma hing läks pörgusse.

Ja Petrus ütles: Issand, minna tahhan ikka sinno jure jada, kui ma ka wangi ehk surma peaksin sinnoga minnema: agga

nisteggiat ärra; — ja läks wälja, kattis
ommad filmad finni, ja nuttis kibbedaste.
Ja Jeesus andis temmale andeks temma tõs-
sise kahhetsemisse ja pattustpöörmissse pärrast:
ja temma hing on nüüd taewas.

* * *

Lapsokse: kui sa olled pahha teinud, ja
omma kallist Snnisteggiat kurvastanud: siis
ärra heida mitte meelt ärra, nenda kui se
kangekaelne uskumata ärraandja Judas, waid
selle pattustpöörja usklikko ja armastaja Pe-
trussega nutta palludes Jeesusse jalge ees:
siis pühhib temma armokässi sinno filmawet
ärra, ja annab sulle pühha Waimo läbbi-
joudo, meelt parrandada, ja temma armsaks
lapseks sada ja jäda ellootsani. Amen.

Suur redi.

(Joan. 19.)

Ueljapääw öhto olli Jeesus Ketsemani
aedas filmili maas pallunud, et temma higgi

langes kui werrepissarad mahha, ja temma Süngrid jäid ikka jälle magama.

Kedi hommiko seisis Jeesus kohtomoistja Pilatusse ees, ja se laskis tedda piitsaga pekka, et temma werri ölla peält mahhajooksis ülle keige kehha; ja kunningamehhed punnufid kibbowitsa kroni, surrusid sedda temma pähhä, et need terrawad okkad pistsid temma Pea sisse; ja keik Süngrid ollid kaugele temmast ärraläinud hirno pärrast Judara hwa eest.

Kolgata mäe peäl sai Jeesus kahhe kuru jateggiatte wahhel raud naeltega ühhe sure puristi külge lödud, et need naelad läksid temma käsist, jalgust läbbi, ja werri hakkas ristisamba peält mahhajooksma.

Üks rōwel pilkas tedda, ja sai hukka; teine rōwel pallus tedda, ja sai õnsaks.

Misti peält hüdis Jeesus 7 ellosannad ommas sures surmahädas.

1. Jēsa! anna neile andeks, sest nemmad ei tea mitte, mis nemmad tewad.

2. Maene! wata se on sinno poeg.

Wata se on sinno emma.

3. Tõest minna ütlen sulle, tänna pead sa minnoga Paradisis ollema.

4. Minno Summal! minno Summal!
miks sa mind olled mahhajätnud?

5. Mul on janno!

6. Se on lõppetud.

7. Issa, sinno kätte annan ma omma Waimo.

Ja kui ta olli hinge heitnud, woeti tedda pärrast mahha, ja pandi temma pühha fehhaue hauda hingama ühte aeda.

* * *

Lapsokse: kui sa aeda lähäd, siis mötle; ühhes aedas on minno Snnisteggia filmili maas minno eest pallunud; ja ühhes aedas on minno lunnastaja kirowi haua sees minno eest hinganud; nüüd tahhan minna põlwili maas temma ees palluda: Oh kallis Jesuke, sa olled mind ristisurmani armastanud: wõtta mind ommaks lapses iggaweste. Amen.

Üllestoustmisse pühha.

(Marf. 16.)

Pühhapääw hommiko warra päwa toustes läksid waggad naeste rahwas haua jure, kaebasid tee peäl murreliffult: kes weretab meile se kiwi haua ukse peält ärra? — Agga ingel taewast olli sedda jubba enne ärraweretanud, Jummalä Poeg olli surmast üllestoustmud, ja näitis ennast Maria Mahdalenale. Siis sai temma meel wägga röömsaks, tahtis Jeesusse jalgele suund anda; agga ta ei lubbanud sedda mitte, waid käs kis: Minne ja üttele sedda minno Jüngrittele, et nende meel ka röömsaks saab.

Maria läks üttelema, nemmad ei tahtnud uskuda.

Siis näitis ennast Jeesus isse ellawalt omma Jüngrittele, ja finnitäs neile, et nad peaksid ärratundma, kuida Temmal on ka melewald surmawangi ja hauapimmedusse ülle, ja nemmad uskusid temma wäe sisse, ja nende suurt römo ei woi ükski sannadega üllekräfida.

Lapsokse. Ärra leina nüüd ennam nenda et sa meelt ärraheidad, kui ka isä ja emma, wennad ja öed, ja so keige parremad söbrad hauda lähwad. Kui nad tössises uskus hinge heitsid, siis Jesus ärratab ka nende ärrasellest tud ihhud wiimisel päwal jälle ülles taewa önnistusse sisse; ja meid ka, kui meie omma usko finnipeame, et ei furjad waimud sa sedda wäggise meilt ärrarisuda, egga furjad hinged kawwalal kombel sedda meie käest ärrapetta. — Keige selle eest hoiab meid se üllestousnud Jesus Krist.

Zaewaminnemisse pühha.

(Mark. 16.)

Jesus ellas pärrast omma üllestousmist weel 40 päwa Ma peäl; agga ta ei jänud mitte allati jüngritte jure, waid näitis ennast neile agga arwaste nende uskofinnitusseks.

Kui need 40 päwa ollid ka möda läinud, wöttis ta neid ühhe kõrge mäe peäle, ja fulutas neile omma wimast fulutamist, ütteldes: Minge nüüd keige mailma, ja fulutage armoöppetust keige lomale. " Res u s s u b , ja kedda ristitakse,

se peab õn sak's sama; agga kes ei ussu mitte, sedda peab huffa moistetama;" ja pärrast sedda õnnistas temma neid 11 truid jüngrid Jummalagajätmisses.

Siis las'kis enrast üks kenna pilw üllewelt taewast mahha, ja tõstis Jesust ülles, ja temma läks jälle taewasse ellama, ja inglid walgis ridis kulutasid jüngritele: Kalileama mehhed, mis teie seisate ja watate ülles taewa pole. Sefinnane Jesus, kes nüüd on teie filmi ees taewa läinud, tulleb jälle nenda nähtawal kombel wiimsel päwal seält taewast kohhut moistma ellawatte ja surnutte peäle.

* * *

Lapsok'e: kui wiimsel päwal Jesus tulleb omma au sees keige pühha inglittega: kas si n n a tahhad siis temma parremal polel seista fures römüs nende ärrawallitsetud uskliffude hingedega, ehk tahhad sa temma pahhemal polel seista fures häddas nende huffamoistetud uskmatta innimestega? — Mõttele selle peäle, ja üttele pühha Waimule, kus sa tahhad seista sel wiimsel kohtopäwal.

Suiste pühha.

(Ap. tegg. r. 2.)

Kui nellipühhi pääw kätte sai, ollid need 11 truid jüngrid keif ühhel mehel kous, ja otasid Issanda tootust, mis ta olli lubanud, et ta tahhab neile pühha Waimo läkitada ommast Issast.

Ja äkkitseit puhhus kange tuul, ja täitis keif sedda kooda, ja neist nähti otsego tulli olleks nende keelte peäle mahhatulnud, ja said keif täis pühha Waimo. Nad räkisid woõrais keledes, et kaugele maalt kokko tulnud mehhed kuulsid neid Sunnuala wäggewad teggud kuulutawad, iggaüks omma kelemurre sees, mis sees nad ollid sündinud.

Ja pilkjad naersid, ütlesid: Nemmad on täis maggusat wina. — Agga Petrus tõstis omma heäle, ja kuulutas wäggewaste, et pühha Waim peab ka teiste rahwa peäle tulles, kes tedda süddamest palluwad; et poisid ja tütreid, sullased ja ümmardajad peawad tulles wad asjad prohweti wisil kuulutama pühha Waimo läbbi; ja et iggaüks, kes ial Iss-

sanda nimme appi hüab, peab õnsaks sama, ja et Summala Poeg wöttab wiimselt keit omma kunningrigi waenlased omma jalge alluseks järjeks panna.

Kes nüüd heal meel ja tõsises uskus temma sanna wastowötsid, need said kolm-aino Summala nimme peäle ristitud; ja tulli sel päwal kolmtuhhat hinge selle õige aino ristifoggodusse sisse, ja kiitsid Summalat, ja Issanda arm ja pühha Waimo abbi olli ja jäi nendega. Amen.

* * *

Lapsokk: kui õnnis olled sinna, et Summal laskis sind selle õige ja aino Ma usso sees sündida ja ristitud sada, kellest õnsa Lutterusse katekismus ütleb, et pühha Waim hoiab sedda tõsist "ristifoggodust" "õige ja aino usso sees."

Agga tänna ka Summalat, et se wagga mees Lutterus tõstis sedda kallist ussoperli jälle pattust, muddast ülles, kus sisse wäärjummalatte tenijatte ja kuiode kummarajatte walle ja pettus sedda olli sötkunud jalge alla.

Nüüd on sul jälle sesamma puhhas ja selge usk kätte antud, mis Suistepühha päwal

Jesusse jüngrittele ja temma esimese sele ristis-
kõgodussele sai taewast antud Ma peäle
pühha Waimo läbbi, ja se olgo ja jägo
sellesinnatse Ma ust, ni kaua kui meie jallad
alles Ma peäl seiswad: senni kui meie tae-
was üllewel Jesust Kristust ärraselletud fil-
madega näme, omma Issa parremal polel
pallest pallese, kui sedda iggawest Kuningast
omma aujärje peäl, ja temma ärrawallitsetud
rahwast temma ümber keige pühhade ja ing-
littega iggaweste. Amen.

S u h h a t a j a.

1.	Joannesse sündiminne	7
2.	Jesusse sündiminne	9
3.	Kolm tarka	11
4.	Kaksteistkümmend aastat	14
5.	Jesust ristitakse	16
6.	Jesust kiusatakse	18
7.	Kaio-wessi	20
8.	Tigi-wessi	22
9.	Silma-wessi	
1.	Maini liinna noormees	24
2.	Zairi mehhe tüttrefenne	25
10.	Ristmise wessi	26
11.	Neljajuggusest põllust	28
12.	Künnest neitsist	30
13.	Rikkast mehhest	33
14.	Hallastajast mehhest	36
15.	Ärrakaddunud poia	38
16.	Zmmelik rahwasöötmisminne	41
17.	Marta ja Maria	43
18.	Kananea naene	44
19.	Pimine sündinud	46
20.	Jesust mudetakse	49
21.	Paste õnnistaminne	51
22.	Laatsarusse ärrataminne	52
23.	Palmipude pühha	54
24.	Suur neljapääw	55
25.	Suur redi	57
26.	Üllestousmise pühha	60
27.	Taewaminnemise pühha	61
28.	Suiste pühha	63

